

آشنایی با نهادهای حسابداری

(قسمت پنجم - ایران: بخش اول)

ترجمه و تألیف: محسن قاسمی

یکی از نمودهای رشته‌ی حرفه‌ای و علمی حسابداری وجود سازمان‌ها، نهادها، انجمن‌ها، موسسات، جوامع، کمیته‌ها، هیات‌ها، گروه‌ها و اتحادیه‌های گوناگون با اهداف مقررات‌گذاری، حرفه‌ای و دانشگاهی است. آشنایی با این سازمان‌ها بی‌تردید به شناخت بهتر حسابداری کمک می‌کند؛ و ضمن این که ایده‌های بدیعی را در ذهن مخاطبان مقررات‌گذار، دانشگاهی و حرفه‌ای پرورش خواهد داد؛ منابع، سازوکارها و راه‌کارهای ارزش‌مندی را نیز در اختیار آنان می‌گذارد. قسمت‌های اول تا چهارم این مجموعه که به ترتیب به معرفی شماری از نهادهای بین‌المللی، منطقه‌ای، آمریکایی، و بریتانیایی اختصاص داشت در شماره‌های ۲۴۳ (خرداد) تا ۲۵۱ (بهمن) حسابدار منتشر شد. در قسمت پنجم به معرفی نهادهای ایرانی می‌پردازیم؛ و آن را در دو شماره ارائه می‌کنیم. در این شماره ۳ انجمن حسابداران خبره‌ی ایران، جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران و انجمن حسابداری ایران به ترتیب قدمت معرفی می‌شوند.

حسابداری ایران پیگیری کرده است. عضو اقدام کند:

- طبق اساسنامه، مأموریت‌های اصلی انجمن عبارت‌اند از: اعتلا، گسترش و تامین استقلال حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی؛ فراهم کردن شرایط و فرصت‌های مناسب برای رشد و خودسازی معنوی حسابداران؛ گردآوری و تجهیز

امکانات؛ تدوین و تعمیم اصول و ضوابط حرفه‌ای؛ اعتلای سطح آگاهی و تخصص حرفه‌ای؛ مشارکت هر چه بیش‌تر افراد باصلاحیت؛ و تامین خودکفایی در زمینه‌ی خدمات حسابداری و حسابرسی مورد نیاز جامعه.

اعضای عادی باید دست‌کم مدرک کارشناسی در رشته‌ی حسابداری یا رشته‌های مرتبط و پنج سال پیش‌بینی‌ی کار حرفه‌ای مربوط داشته باشند؛ و آزمون کمیته‌ی پذیرش و آزمون را نیز با موفقیت پشت سر بگذارند.

انجمن می‌تواند افراد دانشگاهی یا حرفه‌ای موثر در پیشرفت و گسترش حرفه‌ی حسابداری را به عنوان عضو

اعضا انجمن می‌تواند در چهار گروه زیر نسبت به پذیرش

انجمن حسابداران خبره‌ی ایران

راه‌اندازی: ۱۳۵۳

دفتر مرکزی: تهران، خیابان نجات‌اللہی

اعضای حقیقی: بیش از ۶۳۰۰ حسابدار خبره و حسابدار مستقل

اعضای حقوقی: ۴۱ موسسه‌ی حسابرسی

رئیس شوری عالی: سعید جمشیدی‌فرد

دبیرکل: محمد منیری

تارنما: www.iranianica.com

این انجمن قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین انجمن حرفه‌ای حسابداری ایران است؛ که طی چهار دهه‌ی گذشته، به طور پیوسته اهداف خود را در راستای ارتقای حرفه‌ی

افتخاری بپذیرد. هم‌چنین، می‌تواند دانشجویان حسابداری و رشته‌های مرتبط را که در موسسات حسابرسی عضو به کار حرفه‌ای اشتغال دارند به عنوان اعضای کارآموز بپذیرد.

عنوان حسابدار مستقل

اعضای عادی که پس از عضویت در انجمن دست‌کم دارای سه سال پیشینه‌ی انجام کار حسابرسی نزد موسسات حسابرسی عضو هستند و می‌توانند به صورت مستقل نسبت به انجام کار حسابرسی اقدام کنند، شرایط لازم را برای دریافت عنوان حسابدار مستقل دارند. موسسات حسابرسی که بیش‌تر شرکای آن‌ها دارای عنوان حسابدار مستقل باشند نیز می‌توانند به عنوان موسسات حسابرسی عضو انجمن پذیرفته شوند. هم‌اکنون، ۴۱ موسسه‌ی حسابرسی عضو انجمن هستند.

شورای عالی

شورای عالی، پس از مجمع اعضا، عالی‌ترین رکن انجمن است؛ که از ۹ عضو تشکیل می‌شود. اعضای شورا با رای مخفی اعضای انجمن انتخاب می‌شوند. این اعضا باید دست‌کم دارای ۳ سال پیشینه‌ی عضویت در انجمن باشند. مدت مأموریت اعضای شورا چهار سال است. هر سال، یک سوم اعضای شورا بر حسب قدمت عضویت در شورا از آن خارج و به جای آنان اعضای جدید انتخاب می‌شوند. اعضای شورا از بین خود یک نفر را به مقام رئیس، یک نفر را به مقام نایب رئیس و یک نفر را به مقام خزانهدار - به مدت یک سال - انتخاب می‌کنند.

کمیته‌ها

انجمن برای انجام امور مربوط دارای ۹ کمیته‌ی تخصصی است. عناوین این کمیته‌ها عبارت‌اند از: (۱) آموزش و کارآموزی، (۲) پذیرش و آزمون اعضای انجمن، (۳) پذیرش و آزمون حسابداران مستقل، (۴) تحقیقات امور حسابداری و حسابرسی، (۵) تحقیقات قوانین مرتبط با کار حرفه‌ای، (۶) رسیدگی به شکایات (اعضا، ۷) انضباطی و رفتار حرفه‌ای، (۸) روابط عمومی و انتشارات، و (۹) نظارت بر حرفه‌ای اعضا.

انتشارات

حسابدار

حسابدار یکی از قدیمی‌ترین مجلات حرفه‌ای حسابداری ایران است که با شمارگان ۱۰۰۰۰ نسخه به صورت ماهنامه منتشر می‌شود. این مجله بیش از

سه دهه پیشینه‌ی انتشار دارد؛ و ۲۵۲ شماره‌ی آن، تا اسفند ۱۳۹۱، منتشر شده است. هم‌اکنون، امیر پوریانسر سردبیر این ماهنامه است.

بخش‌های اصلی حسابدار عبارت‌اند از:

- **انجمن:** سرمقاله، اعضای جدید، حسابداران مستقل، و موسسات حسابرسی؛
- **فنی:** چشم‌انداز، مرور کتاب، فناوری، و دانش‌نامه‌ی حسابداری؛
- **گوناگون:** تالار مشاهیر، تقلب‌پژوهی، دانستی‌ها، خنده‌نامه، و جدول کلمات متقاطع حسابداری؛
- **اخبار:** چارسوی حسابداری ایران و جهان، قوانین و مقررات، استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی (IFRS)، انجمن حسابداران خبره‌ی رسمی (ACCA)، فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)، و انجمن حسابداران مدیریت خبره (CIMA)؛ و

مقالات

کتاب‌ها

انجمن به تنهایی یا با همکاری ناشران معتبر نسبت به انتشار بعضی کتب آموزشی و کاربردی در موضوعات گوناگون حسابداری اقدام می‌کند. فهرست این کتاب‌ها را می‌توانید در تارنمای انجمن (بخش نشریات و سمینارها/کتاب‌های منتشرشده) ببینید.

همایش‌ها

یکی از خدمات فایده‌مند انجمن برگزاری همایش‌های تخصصی با موضوعات نوین حسابداری است. از جمله همایش‌های انجمن در سال‌های اخیر می‌توان به همایش‌های حسابداری مدیریت (اسفند ۱۳۹۱)، استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی (شهریور ۱۳۹۱)، حسابداری مدیریت (اردیبهشت ۱۳۹۰)، و حسابرسی داخلی (مهر ۱۳۸۹) اشاره کرد. پرونده‌های الکترونیکی نکته‌پردازهای مربوط به مقالات ارائه‌شده در این همایش‌ها را می‌توانید در تارنمای انجمن (بخش نشریات و سمینارها/سمینارها) ببینید.

آموزش‌های حرفه‌ای

انجمن طی سال‌های فعالیت خود دوره‌های آموزشی متنوعی را در موضوعات گوناگون حسابداری برگزار کرده است. هم‌اکنون، بخشی از این دوره‌های آموزشی با همکاری موسسه‌ی آموزشی و پژوهشی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و بخشی دیگر از طریق مرکز آموزش

حسابداران خبره (PACT) انجام می‌شود - برای آگاهی بیش‌تر از این دوره‌های آموزشی می‌توانید به تارنماهای این دو موسسه‌ی آموزشی (به ترتیب به نشانی‌های www.pact.ir و www.iccim-ins.ir) سر بزنید.

عضویت

انجمن حسابداران خبره‌ی ایران عضو فدراسیون حسابداری بین‌المللی (آیفک) است.

جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

راه‌اندازی: ۱۳۸۰
دفتر مرکزی: تهران، خیابان سپهبد قرنی
اعضای حقیقی: ۱۱۰۹ حسابدار رسمی
اعضای حقوقی: ۲۴۷ موسسه‌ی حسابرسی
رئیس شورای عالی: مصطفی جهانبانی
رئیس هیات مدیره و دبیرکل: نظام‌الدین ملکارابی
تارنما: www.iacpa.ir

این جامعه‌ی حرفه‌ای به موجب قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه‌ای حسابداران ذی‌صلاح به عنوان حسابدار رسمی (مصوب ۲۱ دی ۱۳۷۲ و اصلاحیه‌ی مورخ ۱۷ بهمن ۱۳۷۲، مجلس شورای اسلامی) رسمیت یافت؛ و از نیمه‌ی دوم ۱۳۸۰ فعالیت خود را آغاز کرد. طبق ماده‌ی ۲ اساسنامه، هدف از تشکیل این جامعه تنظیم امور و اعتلای حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی در ایران و نظارت حرفه‌ای بر کار حسابداران رسمی است.

اعضا

طبق آیین‌نامه‌ی تعیین صلاحیت حسابداران رسمی و چگونگی انتخاب آنان (مصوب ۲۲ مرداد ۱۳۷۴، هیات وزیران) متقاضیان عضویت در جامعه - که پس از عضویت دارای عنوان حسابدار رسمی می‌شوند - به شرط داشتن مدرک دانشگاهی یا حرفه‌ای معتبر و پیشینه‌ی انجام کار حرفه‌ای مربوط می‌توانند در آزمون کتبی برگزاری توسط هیات تشخیص صلاحیت حسابداران رسمی شرکت کنند؛ و در صورت موفقیت در این آزمون به عضویت جامعه پذیرفته شوند. هیات یادشده مرکب از ۷ عضو است که از سوی وزیر امور اقتصادی و دارایی به مدت ۲ سال منصوب می‌شوند.

در تاریخ نگارش این مقاله شمار اعضای جامعه، به نقل از تارنمای آن، به شرح زیر است:

- شاغلین انفرادی: ۱۵۱
- شاغل در سازمان حسابرسی: ۲۳۴
- شاغل در موسسات عضو: ۱۸۵
- غیر شاغل: ۵۲۹
- موسسات حسابرسی عضو: ۲۴۷

شورای عالی

این شورا عالی‌ترین رکن جامعه، پس از مجمع اعضا، است؛ که از ۱۱ عضو تشکیل می‌شود. اعضای شورا با رای مخفی اعضای حاضر در مجمع برای دوره‌ای سه ساله انتخاب می‌شوند. نامزدهای عضویت در شورا باید دست کم ۱۰ سال پیشینه‌ی انجام کار حرفه‌ای پس از دریافت مدرک کارشناسی خود داشته باشند. اعضای منتخب در نخستین جلسه‌ی هر دوره باید یک نفر را از بین خود به مقام رئیس شورای عالی انتخاب کنند.

هیات‌مدیره و دبیر کل

جامعه دارای هیات مدیره‌ای سه نفری است؛ که توسط شورای عالی از بین اعضای جامعه به مدت سه سال انتخاب و با حکم رییس شورای عالی منصوب می‌شوند. عضویت در هیات‌مدیره‌ی جامعه مسئولیتی تمام‌وقت است. بنابراین، اعضای هیات‌مدیره نمی‌توانند به عنوان شاغل فعالیت حرفه‌ای داشته باشند. شورای عالی از بین اعضای هیات مدیره یک نفر را به عنوان رییس هیات‌مدیره و دبیر کل جامعه منصوب می‌کند.

کارگروه‌ها

جامعه به منظور پیگیری امور مربوط ۱۲ کارگروه تخصصی دارد. عناوین این کارگروه‌ها عبارتند از: (۱) قوانین و مقررات، (۲) موسسات حسابرسی، (۳) کنترل کیفیت، (۴) مالیاتی، (۵) آموزش، (۶) آیین رفتار حرفه‌ای، (۷) فنی و استانداردها، (۸) حسابرسی داخلی و عملیاتی، (۹) کنترل کیفیت مالیاتی، (۱۰) توسعه‌ی بازار کار و فرهنگ حساب‌دهی، (۱۱) حسابرسی کامپیوتری، و (۱۲) مبارزه با پول‌شویی.

استانداردها، دستورالعمل‌ها، و رهنمودها

طبق بند ۴ تبصره‌ی ۲ قانون تشکیل سازمان حسابرسی (مصوب ۵ دی ۱۳۶۲، مجلس شورای اسلامی) و ماده‌ی ۶ قانون اساسنامه‌ی سازمان حسابرسی (مصوب ۱۷ شهریور ۱۳۶۶، مجلس شورای اسلامی)، وظیفه‌ی تدوین و تعمیم اصول و ضوابط حسابداری و حسابرسی در ایران به سازمان حسابرسی واگذار شده است.

بنابراین، جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران در حوزه‌ی حسابداری و حسابرسی اختیار استانداردگذاری ندارد. ولی، در راستای تنظیم روش‌های انجام کارهای حرفه‌ای توسط اعضا اقدام به تدوین دستورالعمل‌هایی می‌کند که متن کامل آن‌ها را می‌توانید در تارنمای جامعه (استانداردها و دستورالعمل‌ها) ببینید. هم‌چنین، به منظور راهنمایی اعضا در انجام کارهای حرفه‌ای نیز پرسش‌نامه‌ها و چک‌لیست‌هایی تنظیم شده است که متن کامل آن‌ها را نیز می‌توانید در تارنمای جامعه (فرم‌ها و قراردادهای) ببینید.

مرکز آموزش و تحقیقات حسابداری و حسابرسی حرفه‌ای

این مرکز با هدف ارتقای دانش حسابداران، انجام پژوهش‌های حرفه‌ای و انتشار مجلات و کتاب‌های مورد نیاز حرفه راه‌اندازی شد. فعالیت‌های اصلی این مرکز عبارتند از:

- برگزاری دوره‌های آموزشی،
- برگزاری همایش‌های تخصصی،
- انتشار کتاب‌های تخصصی، و
- انتشار فصلنامه‌ی حسابدار رسمی.

حسابدار رسمی

حسابدار رسمی یک مجله‌ی حرفه‌ای است که به صورت فصل‌نامه منتشر می‌شود. تابستان ۱۳۸۳ نخستین شماره‌ی این مجله منتشر شد؛ و تا پاییز ۱۳۹۱، سی و یک شماره از آن منتشر شده است. هم‌اکنون، پرویز صداقت سردبیری حسابدار رسمی را بر عهده دارد.

بخش‌های اصلی آخرین شماره‌ی حسابدار رسمی (پاییز ۱۳۹۱) عبارت بودند از: سرمقاله، نقد و نظر، میز تشریح، بخش ویژه، کنکاش، راهبری شرکتی، بازار سرمایه، نگاه اقتصادی، و اطلاع‌رسانی.

انجمن حسابداری ایران

راه‌اندازی: ۱۳۸۲

دفتر مرکزی: تهران، خیابان برزیل غربی

اعضای حقیقی: بیش از ۱۲۰۰۰ عضو

پیوسته، وابسته و دانشجویی

اعضای حقوقی: نزدیک به ۲۰۰ شرکت و موسسه

رئیس هیات مدیره: علی ثقفی

دبیر کل: ناصر پرتوی

تارنما: <http://iranianaa.ir>

این انجمن دانشگاهی با هدف گسترش، پیشبرد و

ارتقای دانش و پژوهش حسابداری؛ توسعه‌ی کمی و کیفی دانش آموختگان، استادان و نیروهای متخصص و حرفه‌ای حسابداری؛ و بهبود امور آموزشی، پژوهشی و تخصصی حسابداری ایران در سال ۱۳۷۶ تاسیس شد. ولی، فعالیت‌های خود را از پاییز ۱۳۸۲ آغاز کرد.

اهم ماموریت‌های انجمن عبارتند از: تشکیل کارگروه‌های علمی و تخصصی حسابداری؛ ارائه‌ی خدمات آموزشی، پژوهشی و تخصصی؛ برگزاری همایش‌های ملی و بین‌المللی؛ ترغیب و تشویق متخصصان و پژوهشگران؛ تجلیل از پژوهشگران و استادان ممتاز؛ و انتشار نشریات و کتاب‌های تخصصی.

اعضا

انجمن می‌تواند از بین متقاضیان حقیقی و حقوقی اشخاصی را در انواع زیر به عضویت بپذیرد:

- **اعضای حقیقی:**
 - اعضای پیوسته
 - اعضای وابسته
 - اعضای افتخاری
 - اعضای دانشجویی
- **اعضای حقوقی:**
 - موسسات عضو
 - شرکت‌های عضو

طبق ماده‌ی ۶ اساسنامه، موسسان انجمن و همه‌ی افسراد دارای مدرک کارشناسی ارشد در رشته‌های حسابداری، مالی یا رشته‌های مربوط می‌توانند به عنوان عضو پیوسته‌ی انجمن پذیرفته شوند. افراد دارای مدرک کارشناسی با ۵ سال پیشینه‌ی کار مرتبط نیز می‌توانند به عضویت وابسته‌ی انجمن درآیند.

همه‌ی دانشجویان رشته‌ی حسابداری نیز می‌توانند به عنوان عضو دانشجویی انجمن پذیرفته شوند. هم‌چنین، انجمن می‌تواند از بین شخصیت‌های ایرانی یا غیر ایرانی که جایگاه علمی آنان در حسابداری یا مالی دارای اهمیت ویژه‌ای باشد یا در پیشبرد اهداف انجمن کمک‌های موثر و ارزنده‌ای کرده باشند را به عنوان اعضای افتخاری به عضویت درآورد.

هیات مدیره

هیات مدیره عالی‌ترین رکن اجرایی انجمن است؛ و از ۵ عضو تشکیل می‌شود. اعضای هیات مدیره با رای مخفی اعضای انجمن از بین اعضای پیوسته انتخاب می‌شوند. مدت ماموریت هیات مدیره دو سال است.

نشریات

دانش و پژوهش حسابداری

این مجله علمی-پژوهشی با شمارگان ۱۲۰۰۰ نسخه به صورت فصلنامه منتشر می‌شود. هشت سال از انتشار نخستین شماره‌ی آن می‌گذرد؛ و تا پاییز ۱۳۹۱، سی شماره از آن منتشر شده است. هم‌اکنون، ناصر پرتوی سردبیری این فصلنامه را بر عهده دارد.

تحقیقات حسابداری و حسابرسی

این نشریه نیز یکی از مجلات علمی-پژوهشی حسابداری ایران است که با شمارگان ۳۰۰۰ نسخه به صورت فصلنامه منتشر می‌شود. تحقیقات حسابداری و حسابرسی چهار سال پیشینه‌ی انتشار دارد؛ و پانزده شماره از آن تا پاییز ۱۳۹۱ منتشر شده است. هم‌اکنون، علی ثقفی سردبیر این فصلنامه است.

مطالعات حسابداری و حسابرسی

این مجله علمی-ترویجی به صورت فصلنامه منتشر می‌شود. بهار ۱۳۹۱ نخستین شماره‌ی آن منتشر شد؛ و تا پاییز ۱۳۹۱ سه شماره از آن منتشر شده است. سردبیری این فصلنامه را نیز علی ثقفی بر عهده دارد. تا تاریخ نگارش این مقاله، بر روی تارنمای انجمن متن کامل ۱۶۲ مقاله‌ی منتشرشده در این مجلات در دسترس همگان قرار دارد. علاقه‌مندان می‌توانند پرونده‌ی الکترونیکی این مقالات را از بخش مقالات علمی تارنمای انجمن دریافت کنند.

همایش‌های سالانه

انجمن هر سال نسبت به برگزاری همایش سالانه اقدام می‌کند. ۲۹ آذر ۱۳۹۱، هم‌زمان با هفته‌ی بین‌المللی حسابداری، نهمین همایش سالانه‌ی انجمن حسابداری ایران برگزار شد. محورهای اصلی این همایش حسابداران و نهادهای نظارتی مالی و مالیاتی بود.

مرکز آموزش و تحقیقات

این مرکز که زیر نظر انجمن فعالیت می‌کند، برای نخستین بار در ایران اقدام به برگزاری دوره‌ی دکترای مدیریت کسب‌وکار (DBA) با گرایش حسابداری کرده است. این دوره از ۱۳۹۰ آغاز شده است.

شماره‌ی آینده‌ی دانستنی‌ها

در شماره‌ی آینده‌ی حسابدار، بخش پایانی آشنایی با نهادهای حسابداری ایران ارائه می‌شود. در آن بخش به معرفی سازمان حسابرسی، دیوان محاسبات کشور، انجمن مدیران مالی، انجمن حسابرسان داخلی ایران، و انجمن حسابداری مدیریت ایران خواهیم پرداخت.

منبع:

تارنماهای انجمن‌های معرفی شده

محسن قاسمی: کارشناس ارشد حسابداری از دانشگاه علامه طباطبائی، ویراستار فنی ماهنامه‌ی "حسابدار".

امتیازات نرم افزارهای مالی چرتکه طوس

تولید شده توسط تکنولوژی نوین رباتیک
تولید انواع نرم افزار بصورت کاملاً داینامیک و متحرک
امکان سفارشی نمودن نرم افزار با سرعت بسیار بالا
دارای تجربه ساخت انواع نرم افزار مالی از سال ۱۳۷۰
امکان طراحی و گسترش نرم افزار توسط کاربر ادمین
امکان کار بصورت تحت شبکه و تحت وب
اطلاعات بیشتر در www.IranRPC.com
نرم افزارهای تولید شده

حوزه نرم افزارهای فروشگاهی از مبتدی تا حرفه ای
نرم افزارهای چند ارزی و چند زبانه جهت صادرات
حوزه نرم افزارهای بازرگانی جهت شرکتهای
انواع مبحث تولید و قیمت تمام شده
حوزه اتوماسیون اداری
حوزه نرم افزارهای حقوق و دستمزد

نقص عمومی نرم افزارهای موجود در بازار
علی رقم ابزارهای گزارش ساز و ... عموماً حسابداران
محترم، خود را با نرم افزار تطبیق میدهند، چون نرم
افزارهای موجود عموماً ثابت و استاتیک هستند

آینده نرم افزارهای مالی / اداری

در نسل بعدی نرم افزارهای حسابداری، مدیر مالی قادر
خواهد بود، خود، فرمهای ورود اطلاعات، گزارشات جدید
و خروجیهای چاپی جدید را از نرم افزار استخراج نماید
و نرم افزار چرتکه در این مسیر پیش قدم شده است

چرتکه
نرم افزار مالی

واحد فروش جهت اعطای نمایندگی

مدیریت نمایندگان: ۰۹۱۹۳۸۱۹۳۷۳ - مهندس بزرگی
۰۲۸۱۲۳۶۳۷۳۹ - مهندس سابقی
واحد فنی تولید: ۰۵۱۱۸۴۱۲۴۷۸ - مهندس اشراقی
مشاوره مالی و مدیریت نمایندگان خارج از کشور:
مهندس اشراقی ۰۹۱۲۱۲۵۶۳۶۷
ارسال CD نمایشی ۰۵۱۱۸۴۴۲۳۲۵